

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ЦЕРЕМОНІЯ ВІДКРИТТЯ ПРОЕКТУ «ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ»

КИЇВ, 22 БЕРЕЗНЯ 2017

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ПРОЕКТ USAID «ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ»

ОСНОВНІ НАПРЯМИ

**Підвищення довіри
до фінансового
сектору**

**Створення ринків
капіталу та
товарного
біржового ринку**

**Сприяння розвитку
електронних фінансів та
безготівкової економіки**

**Трансформація
регуляторного середовища
небанківських фінансових
установ**

**Підтримка
збалансованої
пенсійної системи**

Фінансова грамотність в Україні (2017)

Методологія дослідження

Польове дослідження:

10 січня – 2 лютого 2017 р.

Метод дослідження:

Опитування «обличчя до обличчя», тривалість – до 40 хвилин

Вибірка:

Чоловіки та жінки віком від 18 років, споживачі фінансових послуг

2013 респондентів, репрезентативно щодо структури населення

Охоплення:

Всі регіони України за винятком АР Крим, частин Донецької та Луганської областей, що не підконтрольні уряду України.

5 макрорегіонів:

- Західний
- Центральний
- Північний
- Східний
- Південний

Мета:

Зрозуміти:

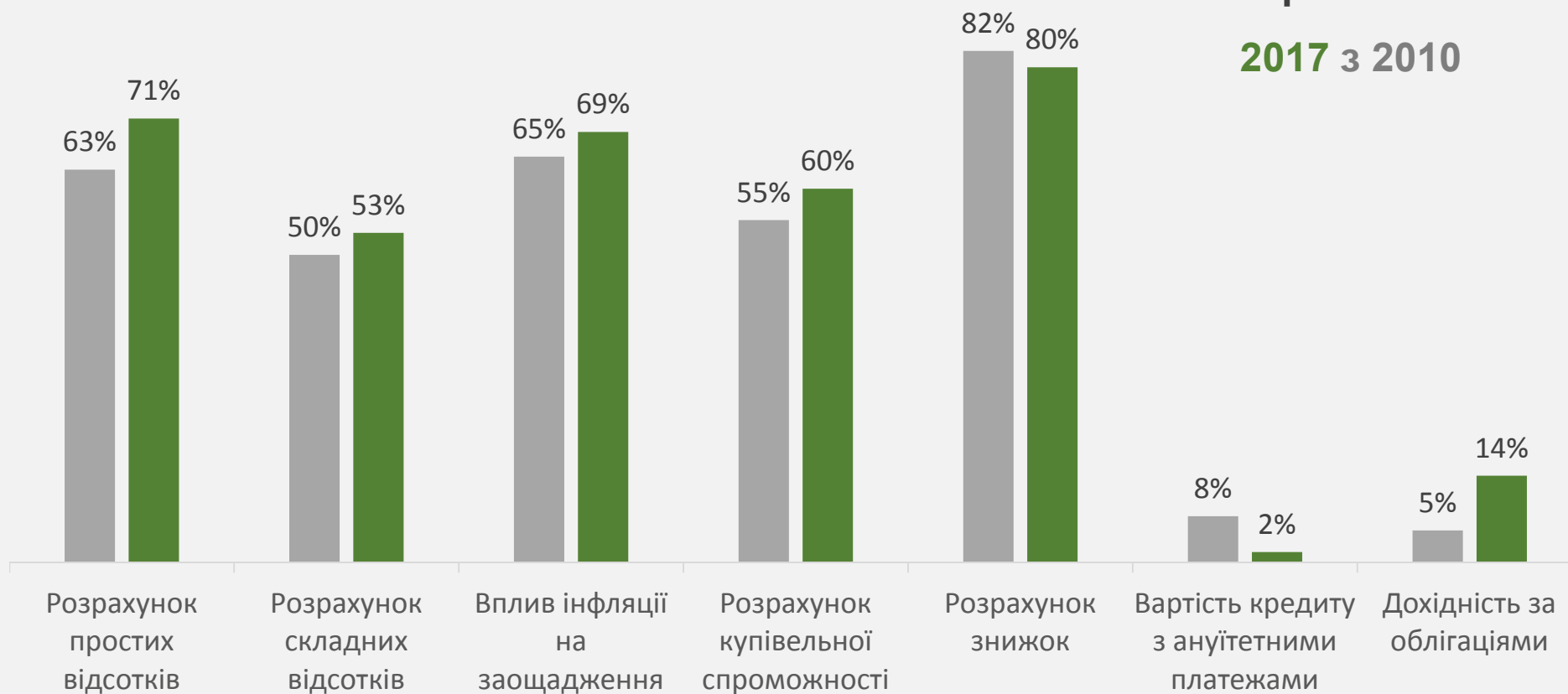
- рівень фінансової грамотності українців;
- фінансову поведінку і ставлення українців;
- обізнаність та рівень користування фінансовими інструментами для забезпечення обґрунтованої роботи над електронними фінансами;
- відмінності у фінансовій грамотності та обізнаності за регіонами, віком та статтю;
- опитування проводилось компанією «InMind» для Проекту USAID «Міжнародне партнерство заради забезпечення стабільності фінансового сектору».

Фінансова математика: порівняння 2017 з 2010

Навички з фінансової математики залишилися незмінними або трохи покращились

Порівняння
2017 з 2010

Фінансова обізнаність: порівняння 2017 з 2010

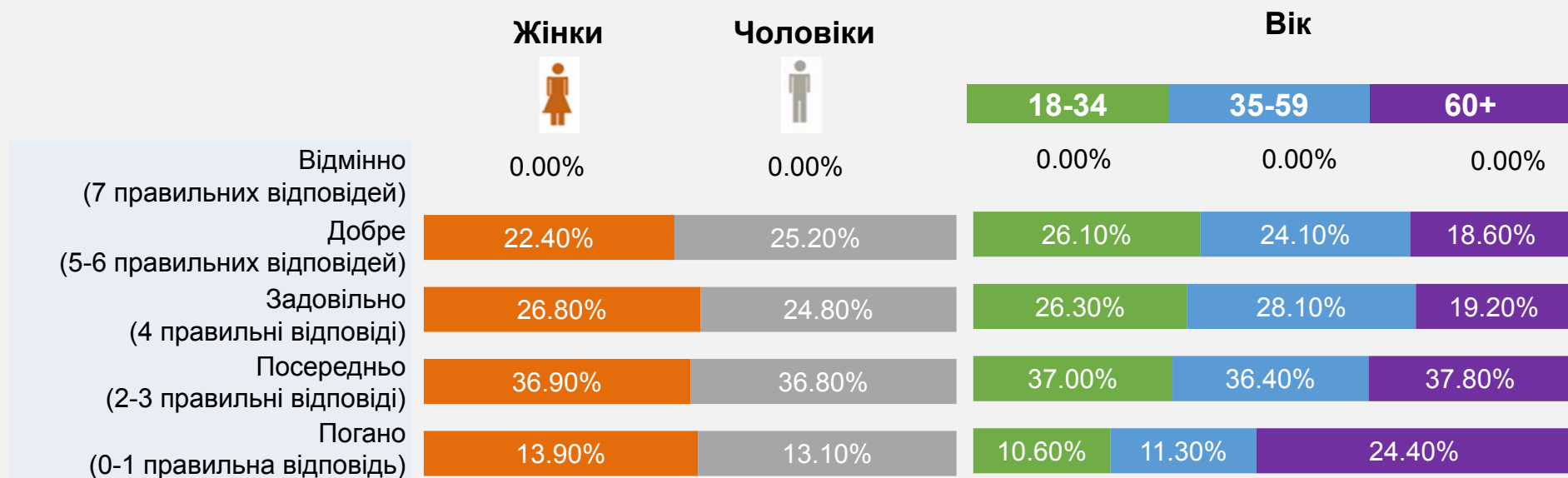
Фінансова криза вплинула на знання українців

Порівняння
2017 з 2010

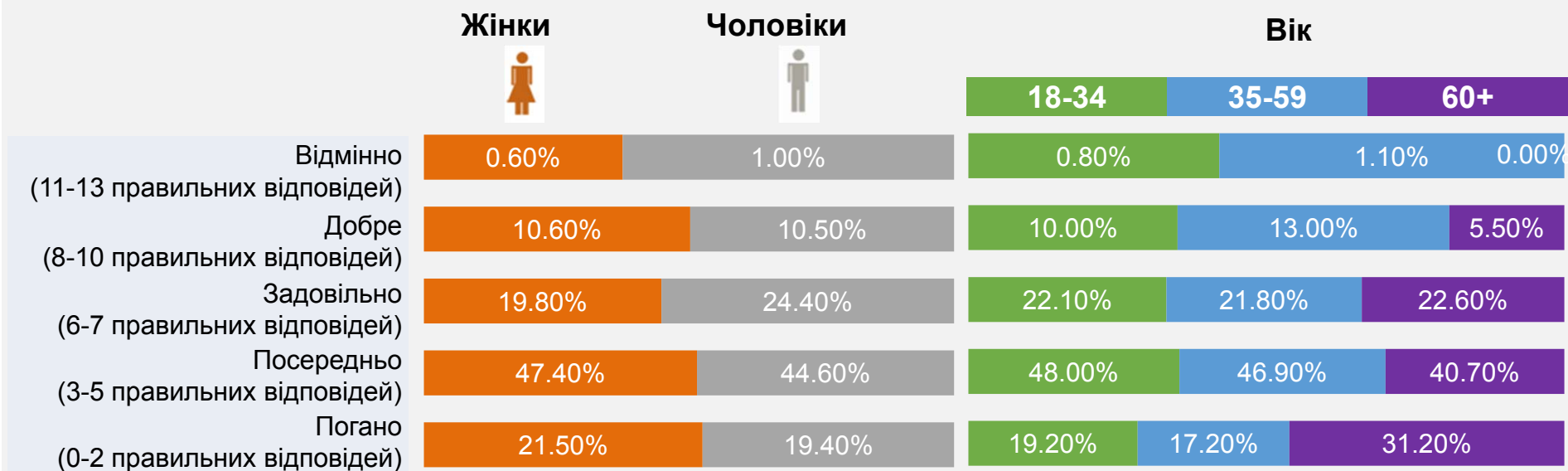

Рівень навичок чоловіків та жінок приблизно однаковий

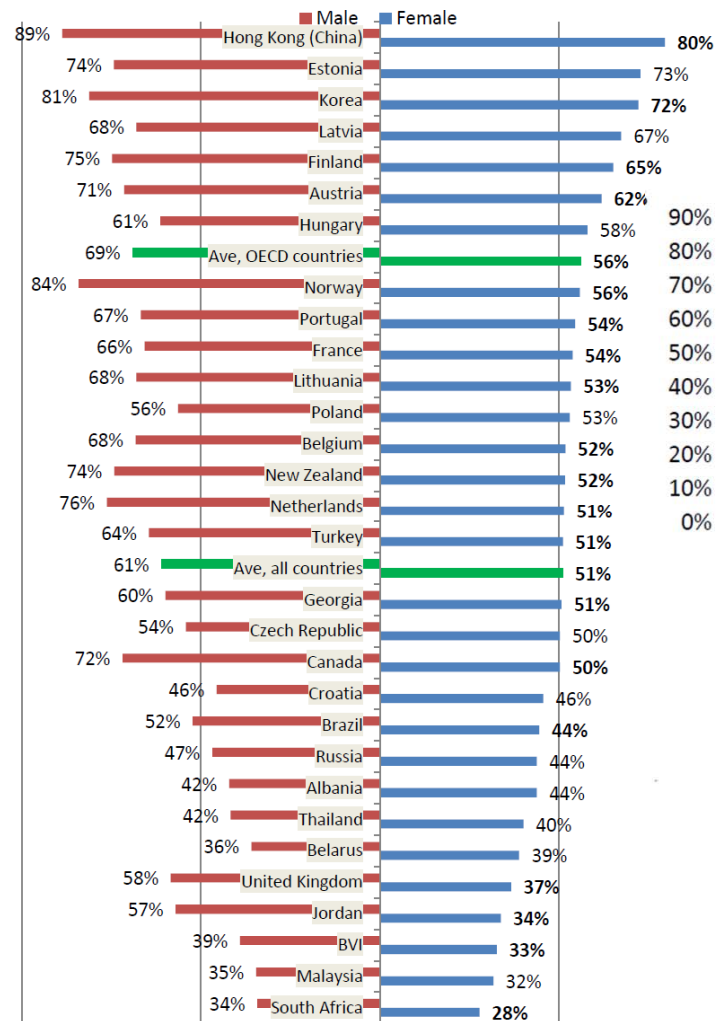
Пересічні українці погано орієнтуються у фінансових питаннях

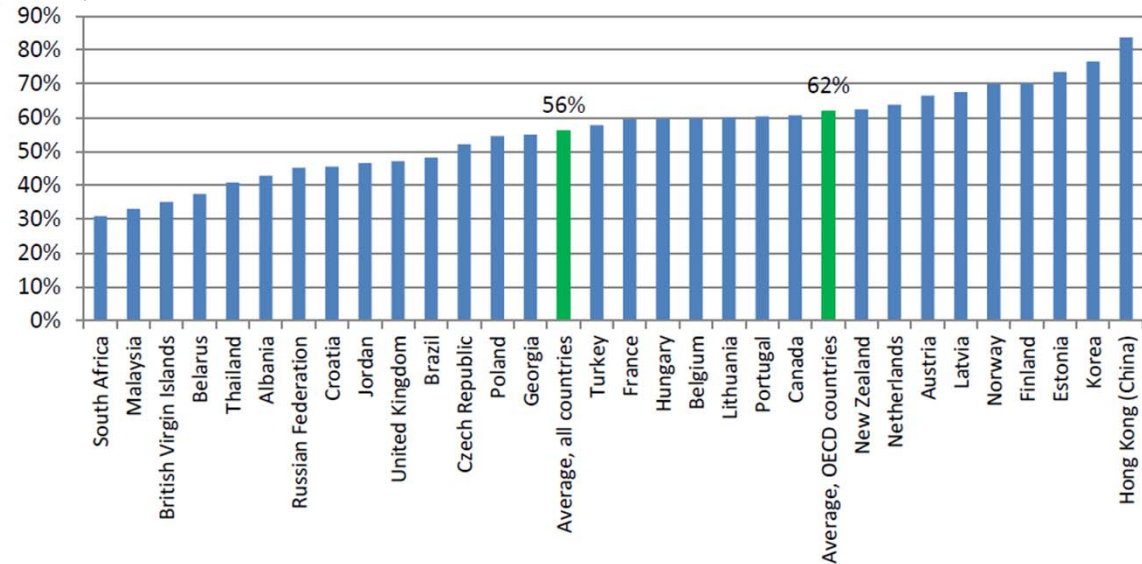

Опитування ОЕСР: мінімальні результати по країнах та за гендерною приналежністю

Мінімальні розраховані результати з фінансової обізнаності за гендером

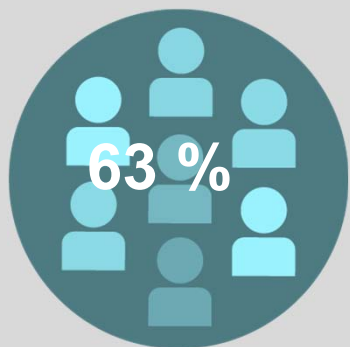
Мінімальні розраховані результати з фінансової обізнаності

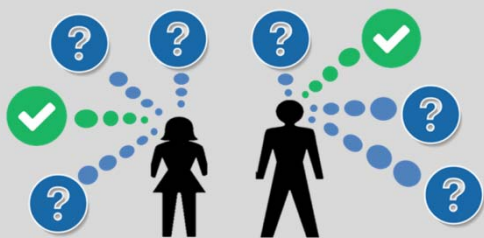

Результати ОЕСР щодо фінансової обізнаності

63% респондентів правильно відповіли на 5 із 7 запитань

Чоловіки (69%) випередили жінок (56%) у питаннях, які стосувались фінансової обізнаності

У 19 із 30 країн, які брали участь в опитуванні, було виявлено статистично значущу різницю між результатами чоловіків та жінок по всіх вікових групах

Україна: Ставлення до фінансів (2017)

Українці консервативні, коли справа стосується грошей

Запитання	18-34 років	35-59 років	60+ років
Купувати в кредит	<p>У разі крайньої необхідності</p> <p>Не виправдано ніколи: 19%</p> <p>Стабільний дохід</p> <p>47%</p> <p>31%</p> <p>Розпродаж товарів, які мені потрібні: 20%</p>	<p>У разі крайньої необхідності</p> <p>Не виправдано ніколи: 30%</p> <p>Стабільний дохід</p> <p>43%</p> <p>28%</p> <p>Розпродаж товарів, які мені потрібні: 14%</p>	<p>У разі крайньої необхідності</p> <p>Не виправдано ніколи: 46%</p> <p>Стабільний дохід</p> <p>30%</p> <p>17%</p> <p>Розпродаж товарів, які мені потрібні: 9%</p>
У випадку виникнення конфлікту	<p>Сприятливо для установи</p> <p>Сприятливо для мене: 16%</p> <p>32%</p> <p>50/50</p> <p>35%</p> <p>Не знаю: 17%</p>	<p>Сприятливо для установи</p> <p>Сприятливо для мене: 13%</p> <p>37%</p> <p>50/50</p> <p>32%</p> <p>Не знаю: 18%</p>	<p>Сприятливо для установи</p> <p>Сприятливо для мене: 12%</p> <p>36%</p> <p>50/50</p> <p>24%</p> <p>Не знаю: 28%</p>
Найкращий спосіб здійснення заощаджень – це заощадження в іноземній валюті	<p>Так: 76%</p> <p>24%</p>	<p>Так: 73%</p> <p>27%</p>	<p>Так: 64%</p> <p>36%</p>
Я довіряю своєму мобільному оператору більше, ніж банку	<p>Так: 32%</p> <p>68%</p>	<p>Так: 32%</p> <p>68%</p>	<p>Так: 28%</p> <p>72%</p>

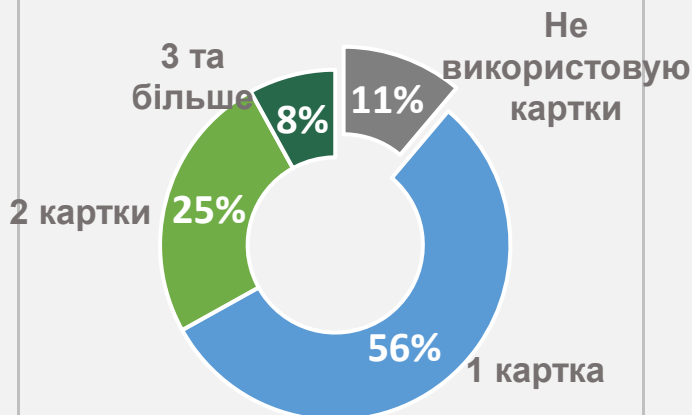

Україна: Фінансова поведінка (2017)

Перехід до безготівкової економіки не буде легким

Кількість карток

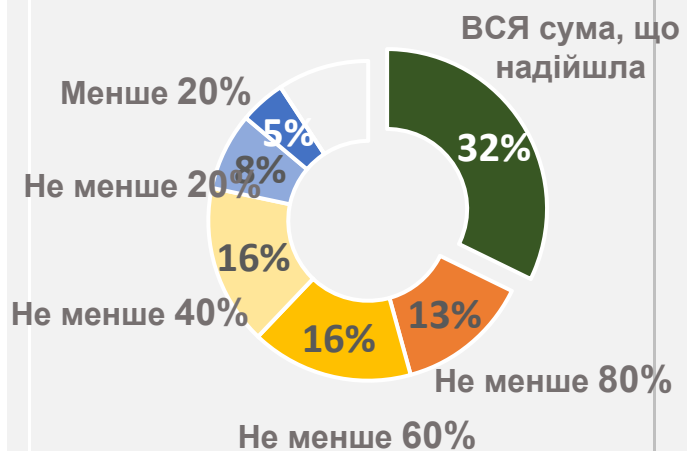

Отримання доходів на платіжну картку*

*серед тих, хто користується картками

Частина доходу, яка знімається практично відразу

Спосіб розрахунку, якому надають перевагу*

* серед тих, хто користується картками

Чому Ви користуєтесь готівкою?*

*серед тих, хто надають перевагу готівці

Україна: Фінансова поведінка (2017)

Найслабкішими аспектами у фінансовій поведінці є планування, складання бюджету та порівняння фінансових послуг

Порівняння умов та ставок надання фінансових послуг

Завжди

30.5%

Іноді

24.1%

Рідко

18.1%

Ніколи

17.2%

Важко сказати/Не знаю

10.1%

Чи маєте Ви фінансові цілі?

Так

39.1%

Ні

56.1%

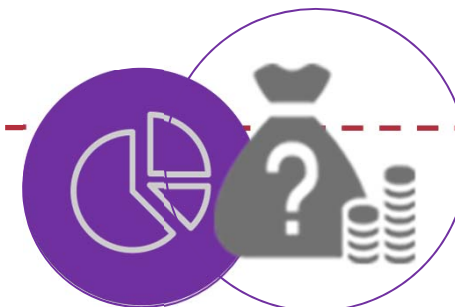
ВС/НЗ

3.7%

Як Ви зазвичай управляєте доходами?

Я складаю бюджет

19.3%

Фінансова поведінка ОЕСР: складання бюджету, цілі, порівняння

Найслабкішими у фінансовій поведінці в ОЕСР є складання бюджету, планування наперед, вибір продуктів та користування незалежними порадами

У середньому лише 57% дорослих повідомили про наявність бюджету родини та лише близько 50% визначають довгострокові цілі та намагаються їх досягнути

З тих, хто обрали фінансові продукти в останні два роки, в середньому лише 46% зробили спробу провести попереднє вивчення та порівняння наявних пропозицій, і лише 20% скористались незалежною інформацією

Портрет українського споживача фінансових послуг (2017)

25 років

45 років

60+ років

% з вищою освітою

43%

34%

29%

Середньомісячний дохід (грн.)

4319

5719

3250

Задоволення власним матеріальним станом

70%

57%

33%

Використання безготівкових платежів

38%

27%

10%

Залежність від держави після виходу на пенсію

61%

81%

91%

Українці є неймовірно стійкими